

Az újrahasznosított író-nyomó papírok használatának elősegítése

Graczka Sylvia

Projektgazda: Reflex Egyesület

KEOP-6.1.0/B/11-2011-0020

„Környezeti tanácsadás fejlesztése a Nyugat-Dunántúlon
fókuszban a hulladékcsökkentés lehetőségeivel”

HUMUSZ
SZÖVETSÉG

Papíripari nyersanyagok

- 2000-ben a teljes papíripari nyersanyag-felhasználás 52%-át tette ki az elsődleges forrás és 44%-át a másodlagos.
- 2010-re az arány 43-52%-re módosult .
- Ez elsősorban a csomagolószerek terén érvényesülő tendenciákat tükrözi.

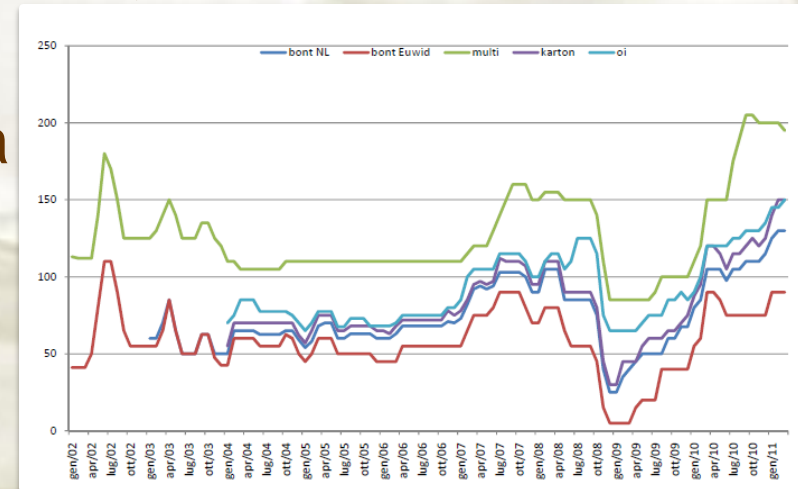

Papírhulladékok kereskedelme

Papírhulladékok piaca

- 2008-2009-ben összeomlott a hulladékpiac. 2010-re viszont helyre álltak az árak, keresleti piac alakult ki.
- Magyarországon 495.000 tonna papírhulladékot gyűjtenek be (53%), és 662.000 tonnát használunk fel. Legnagyobb felvevő a Hamburger-Hungária (150.000 tonna körül).
- Magyarországról kb. 300.000 tonna megy ki. (Cél: Ausztria, Lengyelország).

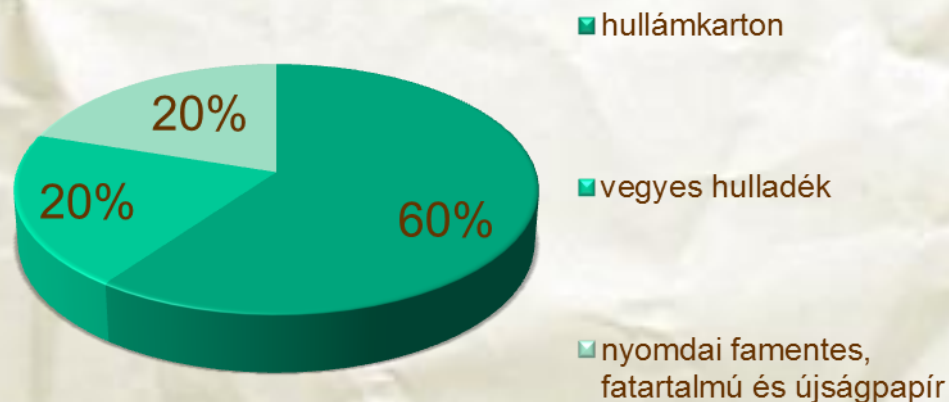

2002-2011, Forrás ISWA

HUMUSZ
SZÖVETSÉG

Begyűjtött hulladék összetétele

Forrás: HOE

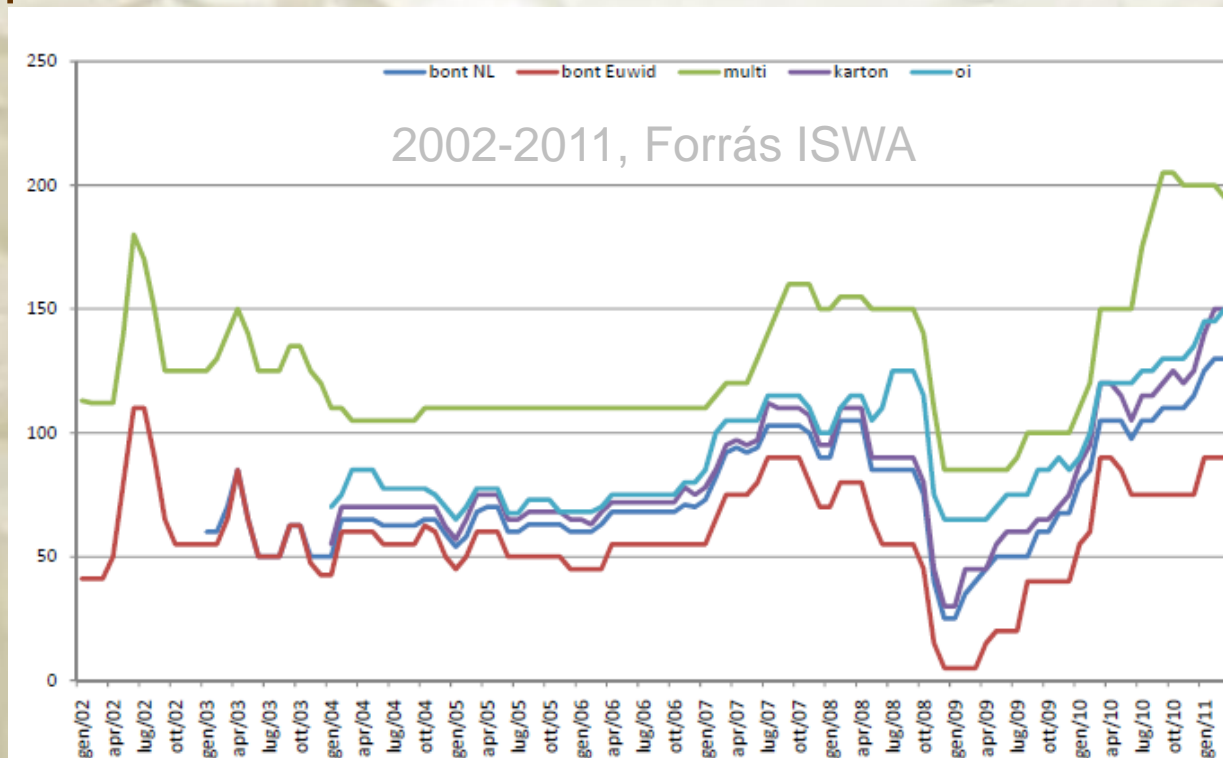
- A 495.000 tonnából kb. 99.000 tonna esik az író-nyomó papír kategóriába.
- Gond a háztartási hulladék szelektív gyűjtése terén.

HUMUSZ
SZÖVETSÉG

Papírhulladékok piaca

- 2008-2009-ben összeomlott a hulladékpiac.
- 2010-re viszont helyre álltak az árak, keresleti piac alakult ki.

Papírgyártás és -kereskedelem

- A papírgyártás a kartonra és az egészségügyi papírokra korlátozódik ma már. Az elmúlt néhány évben az összes író-nyomó papírt gyártó vállalkozás felfüggesztette tevékenységét.
- Az író-nyomó papírok teljes egészében importból származnak, főleg európai partnerektől. A válság és a digitalizáció hatására 15-20%-kal esett vissza a gyártás Európában.
- 2012 első öt hónapjában 13.683 tonna volt az európai kereslet a grafikai papírokra, ami 5,5%-os visszaesés 2011-hez képest.

Papírgyártás és -kereskedelem

- Magyarországon az író-nyomó papírok piaca a következő megoszlást mutatja 2010-ben (e tonna):

	Termelés	Import*	Export*	Felhasználás*
Újságy nyomó papírok	0	99	1	98
Író-nyomó papírok	0	270	5	265
mázolatlan famentes	0	120	3	
mázolatlan fatartalmú	0	54	2	
mázolt	0	96	0,1	

Forrás: Annus-Lele: A papíripar néhány jellemzője

Összesen, 2012-ben az író-nyomó papír forgalom kb. 110.000 tonna körül mozog, ennek kevesebb mint 1%-a újrahasznosított.

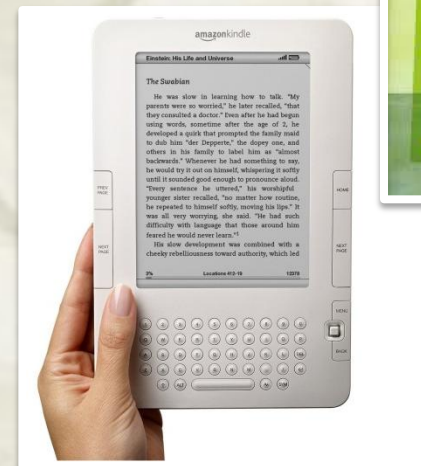
Jó gyakorlatok

- Tanári kézikönyvek, segédanyagok a papírfogyasztás ésszerűsítésére, a környezettudatosság fokozására (pl. a lengyel Association Eco-Education Wroclaw)
- Teljes intézmény átáll újrapapír használatra (pl. Konstanzi Egyetem).
- Kampányok a füzetek, tankönyvek újrapapírból való gyártásáért (pl. Robin Wood program, ÖKOPPlus, Karstadt).
- Kétezeregy Kiadó: csak újrapapírra nyomtat.

Következtetések, fejlesztési területek

- **Zöld közbeszerzés:** kaotikusan felvitt papírtípusok a központosított adatbázisban. Kommunikálni, hogy árban nem drágább az újrahasznosított, és kötelezővé tenni bizonyos arányú használatot.
- A legfőbb veszélyt az újrapapírra az e-könyvek, a digitalizáció jelentik: javasoljuk **életciklus-elemzés** elvégzését annak érdekében, hogy kiderüljön, melyik környezet-terhelés kisebb.

Következtetések, fejlesztési területek

- A kereskedők használják ki azt a marketing lehetőséget, hogy **a környezettudatos szemléletformáló kampányok** – jóllehet a papírfogyasztás csökkentésére buzdítanak –, de az elkerülhetetlen használatra egyértelműen az újrapapírt ajánlják.
- **Kannibalizmus?** Az FSC kiszorítja az újrapapírt, pedig környezeti szempontból sokkal kevésbé védhető.
- **Vertikális integrációban** rejlő lehetőségek kihasználása – költséghatékonyabb újrapapír gyártás.

HUMUSZ
SZÖVETSÉG

Következtetések, fejlesztési területek

- Fejleszteni kell a hulladék oldalon: a képződő értékes és jó áron értékesíthető használt író-nyomó papírokat **elkülönítve kellene gyűjteni**. Nem csomagolóanyag, de a papírhulladék abban a kategóriában jelenik csak meg, a termékdíj sem vonatkozik rá, legfeljebb, ha reklámanyagként jelenik meg. **Upcyclingra** törekedni!
- „**Kötegelt megrendelések**” közbeszerzés részeként, és az iskolák igényeit is le kellene fedni.

HUMUSZ
SZÖVETSÉG

www.humusz.hu

1111 Budapest, Saru u. 11.

Tel/fax: (06) 1 386-2648

E-mail: humusz@humusz.hu

Megtakarítás másodlagos rostokkal

- Egy tonna papír újrahasznosításával 31 fa kivágása kerülhető el, továbbá 4000 kWh energia, 270 liter kőolaj és 26.000 liter víz takarítható meg, valamint 3,5 köbméternyi hely marad szabadon a hulladéklerakókon.
- Ugyanennyi papír elégetése 750 kg CO₂ kibocsátásával járna.
- Az újrahasznosított papír a hagyományos, famentes papírhoz képest 65%-os energia megtakarítást eredményez, 35%-kal csökkenti a vízszennyezést és 74%-kal a levegőszennyezést.
- Egy tonna hullámkarton újrahasznosításával 390 kWh energia, 176 liter olaj spórolható meg, és 5 köbméter hely marad szabadon a hulladéklerakón.
- Az újrahasznosított karton előállításához az új kartonhoz képest csak 75%-nyi energiát igényel.
- Forrás: BIR

